

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.6, maj 2015

Indledningen er redigeret af Klaus Nielsen og Jon Tafdrup

Tilsyn ved dr.phil. Flemming Lundgreen-Nielsen

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med punktkommentarer, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2025

Indledning til

“I Anledning af den nye Frue Skoles Indvielse”

ved Henrik Yde

Indhold

1 Skolen

2 Digtet

3 Anvendt litteratur

1 Skolen

Den 23. april 1816 indviedes den nye skolebygning til Københavns latinske Cathedralskole i Fiolstræde øst for ruinerne af Vor Frue Kirke. Både skolen og kirken var blevet ødelagt af ilden under Københavns bombardement i 1807, men genopførtes nu af den nyklassicistiske arkitekt C.F. Hansen. Skolen genrejstes i årene 1810-1816, kirken i 1817-1829.

Skolen var indtil 1918 Københavns eneste offentlige latinskole (efter 1903 kaldet gymnasium). Den var samtidig byens ældste skole med rødder tilbage til 1209, hvor den var blevet grundlagt af Roskilde-bispen Peder Sunesøn som domskole til Vor Frue Kirke i København, dengang en kollegiatkirke under Roskilde Domkirke. Skolens oprindelige navn var Vor Frue Skole eller Domskolen, men fra 1801 udskiftedes det gamle navn med Vor Frue latinske Cathedralskole eller Københavns latinske Cathedralskole.

Læs mere

Navneskiftet førte imidlertid til protester fra Roskilde Cathedralskole,

nu Roskilde Skole, idet begge skoler dengang lå i Sjællands Stift, hvori der kun måtte være én katedralskole, og idet stiftets domkirke var Roskilde Domkirke, ikke Vor Frue Kirke. Året efter genindvielsen fik skolen i København ved kongelig resolution af 19. september 1817 derfor navnet Metropolitanskolen, dvs. hovedstadens skole, mens skolen i Roskilde fik sit gamle navn tilbage (Dalberg og Plum 1916, s. 109 f.).

I 1922 deltes Sjællands Stift i Roskilde og Københavns stifter, hvorved Vor Frue Kirke fik status af domkirke i Københavns Stift. Metropolitanskolen ændrede dog ikke navn ved denne lejlighed, men skolen blev i 2010 lagt sammen med Østre Borgerdyd Gymnasium under det fælles nye navn Gefion Gymnasium.

2 Digtet

Grundtvig deltog ikke selv i indvielsen, og digtet er, så vidt vides, ikke bestilt til lejligheden af skolen. Versemålet afspejler heller ikke noget melodivalg, der kunne gøre digtet sangbart. Han har enten skrevet det på eget initiativ eller på opfordring fra Knud Lyne Rahbek, i hvis tidsskrift *Tilskueren* det blev trykt den 30. april 1816, en uge efter indvielsen (Johansen 1948, bind 1, s. 120).

I betragtning af Grundtvigs bekendte animositet over for alt romersk og latinsk kan det virke kuriøst overhovedet at finde ham blandt gratulanterne ved indvielsen af en latinskolebygning, der ikke blev mindre latinsk af sin arkitekts antikke romerske forbilleder.

Grundtvigs første omfattende undsigelse af Romerriget var blevet offentliggjort fire år tidligere i *Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng* (1812), og i de følgende år og årtier bredte han det historiske angreb ud til en omfattende aktuel kritik af, ja krig imod al 'latinitet', herunder ikke mindst latinskolevæsenet. Hovedangrebet blev i hans skoleskrifter rettet imod, at 'latiniteten' endnu betragtedes som det selvfølgelige fundament under et *dansk* undervisningsvæsen. I 1816 var Grundtvigs antilatinske kompleks imidlertid endnu under udvikling. Han var i disse år stærkt optaget af at oversætte bl.a. Saxo, hvis beretninger han søgte at rive løs fra det aristokratiske sølvalderlatin, på hvilket de er skrevet, og omplante dem til et jævnt dansk.

På den baggrund er det værd at bemærke, at digtet slet ikke nævner skolens status af latinskole og heller ikke anvender det navn, som skolens daværende ledelse foretrak: Kiøbenhavns latinske Cathedralskole. I stedet betragtes indvielsen generelt som en national og historisk begivenhed, og 'den nye Frue Skole' hyldes sammen med Vor Frue Kirke, hvis genrejsning nu forestod, som et åndeligt Dannevirke, et værn for kirken, kongen og fædrelandet.

3 Anvendt litteratur

- Dalberg, C.A.S. og Plum, P.M. (1916) *Metropolitanskolen gennem 700 Aar*. København.

- Grundtvig, N.F.S. (1812) *Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng*. København.
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs skrifter 1-4*. København.